

Lisa
KINNITATUD
SA Eesti Teadusagentuuri juhatuse
22.01.2020 käskkirjaga nr 1.1-4/20/9

KOOSKÕLASTATUD
Haridus- ja teadusministeeriumiga
20.01.2021 (kiri nr 3-2/21/1)

Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise hindamisjuhend

1. Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise regulatiivne raamistik

Teadus- ja arendustegevuse korraline evalveerimine (edaspidi korraline evalveerimine) on reguleeritud järgmiste õigusaktidega: [teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus](#) (edaspidi TAKS), [kõrgharidusseadus](#), haridus- ja teadusministri 1. novembri 2016 määrus nr 60 „[Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise taotlemise, läbiviimise ja tulemuse kinnitamise täpsemad tingimused ja kord](#)“ ning sellega seonduv hindamiskomisjoni moodustamise ja selle töökorra kinnitamise käskkiri „Hindamiskomisjoni kinnitamine ja töökord“, mis kinnitatakse pärast komisjoni liikmete valikut.

Vastavalt TAKS-ile on korralise evalveerimise eesmärk hinnata asutuse vastava teadus- ja arendustegevuse (edaspidi TA) valdkonna (edaspidi valdkond) TA taset, võrreldes seda rahvusvaheliselt tunnustatud kriteeriumidega. SA Eesti Teadusagentuuri põhikirja punkt 2.2.7. alusel korraldab korralist evalveerimist Sihtasutus Eesti Teadusagentuur (edaspidi ETAg).

Tulenevalt TAKS-ist kehtib korralise evalveerimise positiivne tulemus seitse aastat, kuid mitte kauem kui järgmise korralise evalveerimise vooru otsuste kinnitamiseni. Korralise evalveerimise positiivne tulemus annab teadus- ja arendusasutusele õiguse taotleda oma TA finantseerimist riigieelarvest TAKS-is sätestatud alustel ning doktoriõppe läbiviimist õppe aluseks olevas valdkonnas kõrgharidusseaduses sätestatud alustel.

Korraline evalveerimine võimaldab:

- **hinnata** asutuse TA-d aspektides, mis näitavad, kas asutus suudab evalveeritavas valdkonnas tagada TA konkurentsivõimelise taseme rahvusvahelises võrdluses, jätkusuutlikkuse (sh ülikoolides doktoriõppe läbiviimiseks) ja seostatuse ühiskondlike vajadustega;
- **anda teavet** teadlaskonnale, asutuste juhtkondadele, TA-d rahastavatele organisatsioonidele, teadus- ja kõrghariduspoliitika kujundajatele ning ühiskonnale Eesti TA teadusliku taseme, jätkusuutlikkuse ja ühiskondliku mõju kohta;
- **anda sisendit** teaduspoliitiliste otsuste ja meetmete ettevalmistamisele, valdkondade edasisele arendamisele, asutuste arengusuundade fookustamisele ning vajalike muudatuste elluviimisele.

2. Mõisted

- 2.1. **Eneseanalüüsi aruanne** on asutuse poolt Eesti Teadusinfosüsteemis koostatav aruanne evalveeritava valdkonna kohta. Eneseanalüüsi aruanne on koos asutuse külastusega hindamiskomisjonile aluseks hinnangu andmisel ja evalveerimisraporti koostamisel.
- 2.2. **Evalveerimisraport** on hindamiskomisjoni poolt Eesti Teadusinfosüsteemis asutuse eneseanalüüsi aruande ja asutuse külastuse alusel koostatav hinnang evalveeritava valdkonna teadusliku taseme, jätkusuutlikkuse ja ühiskondliku mõju kohta. Evalveerimisraport on aluseks haridus- ja teadusministrile evalveerimisotsuse tegemisel.
- 2.3. **Hindamiskomisjon** on korralise evalveerimise läbiviimiseks haridus- ja teadusministri moodustatud välisekspertide kogu. Hindamiskomisjon võib otsuste tegemiseks vajaliku ekspertiisi jaoks moodustada ekspertkomisjone. Hindamiskomisjoni liikmed ning nende ülesanded ja töökorra kinnitab haridus- ja teadusminister käskkirjaga. Täiendavad eksperdid ning nende ülesanded ja töökorra kinnitab ETAg-i juhatuse esimees käskkirjaga.
- 2.4. **Teadus- ja arendusasutus** on juriidiline isik või asutus, mille:
- 1) põhitegevus on alusuuringute, rakendusuuringute või arendustegevuse või mitme nimetatud tegevuse läbiviimine;
 - 2) põhitegevusega kaasnevaks tegevuseks on levitada teadmisi õpetamise, publitseerimise või tehnoloogiasirde kaudu;
 - 3) liikmeskonda kuuluvad põhitegevuse läbiviimiseks vajalikud teadustöötajad;
 - 4) hooned, ruumid, sisustus ja muu vara on piisavad ning sobivad põhitegevuse läbiviimiseks;
 - 5) riigieelarvelistest vahenditest finantseeritud põhitegevuse tulemused, millega ei kaasne intellektuaalomandiõigused, on avalik teave;
 - 6) punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste tulemustest, sealhulgas intellektuaalomandiõigustest saadud kasum investeeritakse teadus- ja arendustegevusse, selle tulemuste levitamisse või õpetamisse;
 - 7) majandustegevus (toodete ja teenuste pakkumine teataval turul) ja punktides 1 ja 2 nimetatud tegevused, mis vastavad punktide 5 ja 6 nõuetele (mittemajanduslik tegevus), nende kulud ja rahastamine on teadus- ja arendusasutuse raamatupidamises selgelt eristatud. (TAKS § 3 lg 1)
- 2.5. **Teadus- ja arendustegevus:**
- 1) Arendustegevus on uuringute ja kogemuste kaudu saadud teadmiste rakendamine uute materjalide, toodete ja seadmete tootmiseks, protsesside, süsteemide ja teenuste juurutamiseks või nende oluliseks täiustamiseks (TAKS § 2 p 2)
 - 2) Teadustegevus on isiku loomevabadusel põhinev tegevus, mille eesmärk on teaduslike uuringute abil uute teadmiste saamine inimese, looduse ja ühiskonna ning nende vastastikuse toime kohta (TAKS § 2 p 7);
- 2.6. **Ülikool** – sõna «ülikool» või selle sõna võõrkeelset vastet võib kõrgharidusseaduse § 20 lg 3 kohaselt oma nimes kasutada teadus- ja arendusasutus, millel on positiivselt evalveeritud teadus- ja arendustegevus mitmes teadusvaldkonnas ning kus toimub õpe mitmes õppevaldkonnas kõrgharidustaseme kõigil astmetel.¹

¹ Korralisel evalveerimisel käsitletakse ülikoolidena kõrgharidusseaduse § 20 alusel ka Eesti Kunstiakadeemiat, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemiat ning *Estonian Business School*'i.

3. Evalveeritavad valdkonnad

Korralisel evalveerimisel on valdkonnad määratletud OECD Frascati käsiraamatu (*Frascati Manual*) 2015. aasta versiooni järgi ning evalveerimine viiakse läbi kuues valdkonnas: 1. loodusteadused, 2. tehnika ja tehnoloogia; 3. arsti- ja terviseteadused; 4. põllumajandusteadused ja veterinaaria; 5. sotsiaalteadused; 6. humanitaarteadused ja kunstid.² Ülikoolide TA evalveerimiseks on doktoriõppekavad seostatud TA valdkondadega (vt seosetabel [lisas 1](#)).

4. Korralise evalveerimise korraldus

4.1. Korraliseks evalveerimiseks kvalifitseeruvad asutused, mis vastavad punktis 2.4. kirjeldatud tingimustele.

4.2. Korralist evalveerimist taotlevad asutused esitavad Haridus- ja Teadusministeeriumile ning koopiana ETAg-ile vormikohase taotluse korralise evalveerimise läbimiseks hiljemalt evalveerimisele eelneva kalendriaasta 15. novembriks. Taotluses tuuakse välja, millistes valdkondades soovib asutus korralist evalveerimist läbida. Taotluses seotakse valdkondadega asutuse struktuuriüksused³ ning ülikoolide puhul ka doktoriõppekavad. Taotluse vormi teeb ETAg avalikult kättesaadavaks oma kodulehel⁴ kõigile asutustele enne taotluse esitamise tähtaega. Vajadusel küsib ETAg taotlejalt täiendavaid andmeid, et hinnata taotleja vastavust TAKSi § 3-le (TA-asutused).

4.3. Asutus koostab eneseanalüüsi aruande Eesti Teadusinfosüsteemis vastaval vormil ETAg-iga kokkulepitud tähtajaks. Vormi täitmise juhend tehakse asutustele kättesaadavaks ETAg-i kodulehel⁵.

4.4. Korralist evalveerimist viib läbi hindamiskomisjon (edaspidi: komisjon) vastavalt komisjoni töökorrale ja lähtuvalt käesolevast hindamisjuhendist.

4.5. ETAg lepib asutusega kokku komisjoni külastuse toimumise nädala hiljemalt kaks kuud pärast taotluse esitamise tähtaega. Külastuse täpsem ajakava lepatakse kokku hiljemalt kümme tööpäeva enne külastuse algust.

4.6. Asutuse külastuse käigus toimuvad järgmised tegevused:

- Asutuse enesetutvustus enda poolt valitud vormis;
- Asutuse infrastruktuuriga tutvumine;
- Vestlused asutuse töötajate, doktoriõppe üliõpilaste ja teiste ekspertide hinnangul evalveerimise seisukohast olulist informatsiooni valdavate isikutega.

4.7. Asutuse tegevust vastavas valdkonnas hindab komisjon käesolevas juhendis määratletud kriteeriumide alusel *peer review* põhimõttel.

4.8. Asutus tagab komisjonile võimaluse nimetatud tegevuste läbiviimiseks.

4.9. Ekspert hinnangu andmisel lähtuvad komisjoni liikmed asutuse eneseanalüüsi aruandest ning asutuse külastuse käigus saadud informatsioonist. Komisjonil on õigus nõuda asutuselt

² [Frascati klassifikaatori valdkondade ja alamvaldkondade loend](#)

³ Siduda tuleb nii hetkel kehtivasse struktuuri kuuluvad kui ka evalveerimise aluseks oleval andmete esitamise perioodil (andmete esitamise periood on taotluse esitamise kalendriaastale eelnevad 5 aastat) tegutsenud üksused.

⁴ [Korralise evalveerimise taotlusvorm](#)

⁵ [Korralise evalveerimise eneseanalüüsi aruande täitmise juhend](#)

evalveerimisel tähtsust omavate täiendavate materjalide esitamist. Evalveerimisel arvestatakse vastava valdkonna eripära.

4.10. Komisjon esitab evalveerimisraporti Eesti Teadusinfosüsteemi keskkonnas etteantud vormil, raporti kinnitab komisjoni esimees.

5. TA hindamiskriteeriumid ja -indikaatorid

Tulenevalt korralise evalveerimise eesmärgist on hindamiskriteeriumid järgmised:

5.1. Teaduslik mõjukus (*Scientific Impact of Research*)

Teadusliku mõjukuse all mõistetakse TA otsese väljundi – publikatsioonide ja tööstusomandite – hulka ja mõjukust (rahvusvahelises valdkonnaspetsiifilises võrdluses).

Teadusliku mõjukuse indikaatorid on:

- 5.1.1. Publikatsioonide arv ja jaotus klassifikaatorite lõikes;
- 5.1.2. Teadusartiklite mõjukus;
- 5.1.3. Tööstusomandite arv;
- 5.1.4. Asutuse hinnangul mõjukamad TA-tulemused (publikatsioonid);
- 5.1.5. Asutuse hinnangul TA olulisimad teaduslikku mõjukust näitavad täiendavad faktid.

5.2. Jätkusuutlikkus ja potentsiaal (*Sustainability and Potential of Research*).

Jätkusuutlikkusena käsitletakse asutuse võimekust tagada vastavas valdkonnas TA piisaval tasemel keskpikas perspektiivis. Jätkusuutlikkuse hindamise fookuses on ennekõike inim- ja raharessurs (sh teadlaste järelkasvu ning sooliselt, vanuseliselt jne võrdsete võimaluste tagamine). Valdonna jätkusuutlikkuse ja potentsiaali kriteeriumi all vaadeldakse ülikoolide puhul ka TA seost doktoriõppega. Jätkusuutlikkuse hindamisel võib arvesse võtta juba olemasolevaid ja/või suure töönaosusega tulevikus avanevaid ressursse.

Potentsiaali all mõistetakse veel välja arendamata või kasutamata ressursse ja võimalusi, mis võivad olla nii asutusesisesed kui -välised, samuti kas juba tajutud ja sõnastatud (eksplitsiitsed) või veel tajumata ja selgelt sõnastamata (implitsiitsed). Siia alla kuuluvad näiteks uued uurimissuunad, inter- ja transdistsiplinaarsed läbimurded, avastused, valdkonna arenguprognosid, roll riiklikult olulisena määratletud valdkondades, teadmussiirde võimalused ettevõtluses jms. Kui ühiskondliku mõjukuse all (vt järgmine kriteerium) käsitletakse juba tuvastatud/määratletud probleemidega tegelemist, siis potentsiaali puhul on tegu eelkõige ootamatute seoste, juhuslike arengute ja avaldumata võimaluste „tunnetamisega“, sh märkamisega n-ö välise pilguga ka välishindajate poolt.

Jätkusuutlikkust ja potentsiaali vaadeldakse koos, tugevdamiseks rõhuasetust ressursside ja arenguperspektiivide seostatusele. Sellepärast kirjeldatakse potentsiaali ressursside, inimeste ja arenguperspektiivide lõikes. Näiteks mõni seni piisava rahastusega uurimissuund võib olla küll jätkusuutlik, ent tuleviku perspektiivis on selle arenguvõimalused senisel kujul jätkamiseks ammendunud, sest teaduse arengu tõttu on vajalik rõhuasetuste muutmine (interdistsiplinaarse koostöö suurendamine, uuenduslike meetodite kasutuselevõtt, teadusaparatuuri uuendamine, suunitlus teadmussiirde tugevdamisele jms). Teisel uurimissuunal võib olla küll teaduslikust perspektiivist potentsiaali, ent ressursside ja inimeste ebapiisavus asutuses ei võimalda seda potentsiaali välja arendada.

Jätkusuutlikkuse ja potentsiaali indikaatorid on:

- 5.2.1. TA-töötajate koosseis;
- 5.2.2. Doktoritöppe üliõpilaste (doktorantide) ja lõpetajate arv;
- 5.2.3. TA-tulude maht ja struktuur;
- 5.2.4. Taristu piisavus ja seisund;
- 5.2.5. TA-ga seotud kogud ja kollektioonid;
- 5.2.6. Asutuse hinnangul olulisimad TA jätkusuutlikkust ja potentsiaali näitavad täiendavad faktid.

5.3. Ühiskondlik mõjukus (*Societal Importance of Research*).

Ühiskondliku mõjukusena käsitletakse valdkonna TA seostatust ühiskonnas aktuaalsete ja eeldatavalt tulevikus tekkivate (uurimis-, keskkonna-, majanduse, ühiskondlik-kultuuriliste jne) probleemidega. Ühiskonnaga seostatusena võib käsitleda näiteks aktuaalsete siseriiklikult oluliste rakendusuuringute läbiviimist või ka pikas perspektiivis eeldatavalt saavutatavat TA mõju keskkonna, majanduse ja/või ühiskondlik-kultuurilises kontekstis, sh globaalselt. TA ühiskondliku mõjukuse hindamine on fokuseeritud sellele, mil määral TA vastavas valdkonnas vastab eelpool nimetatud probleemidele, on orienteeritud nende määratlemisele (ka pikas perspektiivis) ja lahenduste leidmisele.

Ühiskondliku mõjukuse indikaatorid:

- 5.3.1. Asutuse hinnangul olulisimad TA ühiskondlikku mõjukust näitavad faktid.
- 5.3.2. Lisaks näitavad ühiskondlikku mõjukust ka kahe esimese kriteeriumi indikaatorid juhul, kui need indikaatorid seostatakse konkreetse ühiskondliku mõjukuse argumendiga (nt kuidas doktoritöppe lõpetajate arv on konkreetsete faktide tõendusel mõjutanud ühiskonda (st mitte, kuidas see võiks eeldatavasti olla). Lisaks saab asutus ka ise esile tõsta täiendavaid asjaolusid, mis ühiskondlikku mõjukust kirjeldavad. Nendeks ühiskondlikku mõjukust näitavateks faktideks võivad olla näiteks TA kaudu teenitud tulu maht ettevõtlusele ja/või riigile osutatud lepingulisest teadustööst; TA-ga seonduvalt riigi- ja/või ettevõtete nõustamine ühiskondlikult olulistel teemadel (nt osalemine nõuandvates kogudes, juhtorganites, vm); TA tulemuste levitamine ja populariseerimine ühiskonnas; TA tulemusel valminud avalikult kättesaadavad väljaanded, andmebaasid, tooted/teenused; või muud ühiskondlikku mõjukust näitavad faktid.

Kõigi hindamiskriteeriumide ja -indikaatorite puhul lähtub komisjon hinnangu andmisel evalveeritava valdkonna eripärast. Loomesuundades arvestatakse lisaks TA-le ka loometegevust, sh vastavaid esituskanaleid (näitused, kontserdid jms), ent need ei asenda täies mahus TA-d (TA määratlus vt mõistetes).

6. Asutuse vajadustega arvestamine

Asutus võib eneseanalüüsi aruandes paluda komisjonilt tagasisidet kuni kolmele konkreetsemale TA aspektile, mis on asutusele antud ajahetkel oluline (nt arengukavast vms tulenevalt). Sellisteks aspektideks võivad olla näiteks loomevaldkonnas valdkonna spetsiifikast tulenevad erinevad rõhuasetused asutuse TA-s; valdkonna nn sotsiaalne mõjukus (edulood jms); noorte teadlaste karjäärivõimaluste toetamine (karjäärimudeli ülesehitus; noore teadlase väljavaated jms); soolõime aspektid (kas naistele/välistöötajatele jt on tagatud võrdsed võimalused, kas palgapoliitika on töötajaskonna eri rühmade osas õiglane jms); ettepanekud arengusuundadeks; teaduse avatus; silmapaistvate tulemuste esiletoomine.

7. Evalveerimisraport

Komisjon annab asutuse eneseanalüüsi aruande, asutuse külastuse ning vajadusel täiendavate asutuselt küsitud andmete alusel Eesti Teadusinfosüsteemis vastaval vormil hinnangu kolme hindamiskriteeriumi (teaduslik mõjusus, jätkusuutlikkus ja potentsiaal, ühiskondlik mõjusus) lõikes eristaval hindamisskaalal:

- väga hea (*very good*)
- hea (*good*)
- rahuldav (*satisfactory*)
- mitterahuldav (*unsatisfactory*)

Komisjon peab hinnangut põhjendama.

Kriteeriumide lõikes antud hinnangute põhjal kujundab komisjon koondhinnangu (vt punkt 9).

Lisaks võib komisjon anda

- soovitusi (struktuuriüksusele, asutusele või riigile)
 - valdkondliku teaduskorralduse, sh juhtimise tõhustamiseks;
 - koostööks siseriiklike ja välispartneritega;
 - TA sidustamiseks ühiskonnaga;
 - TA potentsiaali suurendamiseks;
 - valdkondliku TA edasiseks arendamiseks, sh vajalike muudatuste kaalumiseks struktuuriüksus(t)e, asutuse ja/või riigi tasandil;
 - muudes komisjoni hinnangul olulisteks valdkondliku TA-ga seotud aspektides;
- tagasisidet asutuse poolt eneseanalüüsi aruandes tagasisidestamiseks märgitud täiendavatele aspektidele.

8. Hinnangute kirjeldused kriteeriumide ja hinnete lõikes

	Teaduslik mõjukus	Jätkusuutlikkus ja potentsiaal	Ühiskondlik mõjukus
Väga hea	<p>Valdav osa TA tulemustest on kõrgel rahvusvahelisel tasemel: tulemused äratavad valdkonnas tõsist rahvusvahelist huvi. Publikatsioonid on avaldatud juhtivate rahvusvaheliste kirjastuste poolt ja/või rahvusvahelistes tunnustatud erialastes ajakirjades. Publikatsioonide arv TA-töötaja kohta ning publikatsioonide bibliomeetrilised näitajad annavad tunnistust TA ühtlaselt kõrgest tasemest. Asutuse poolt esitatud täiendavad faktid kinnitavad TA suurt teaduslikku mõjukust.</p>	<p>TA korraldus ja juhtimine on selge ja toimiv ning arvestab valdkondlikku spetsiifikat. Valdonna rahastuse tagamise meetmed, rahastuse maht ja struktuur ning TA-töötajate sooline, vanuseline ja rahvusvaheline mitmekesisus annavad tunnistust TA jätkusuutlikkusest tulevikuperspektiivis.</p> <p>Asutusel on valdkonna arendamisel selge ja fookuseeritud nägemus valdkonna jätkusuutlikkuse ja potentsiaali tugevdamiseks. Uurimissuundadel on selgesti väljendunud potentsiaal teaduslikust, sotsiaal- majanduslikust ja/või keskkonna perspektiivist.</p> <p>Taristu on silmapaistvalt heas seisukorras ja loob valdkondlikuks TA-ks ja doktoriõppe läbiviimiseks (ülikoolide puhul) väga head tingimused.</p> <p>(Ülikoolide puhul) Kõigi valdkonnaga seotud doktoriõppekavade aluseks olev TA on kõrgel rahvusvahelisel tasemel.</p>	<p>Valdkonna TA-s arvestatakse ühiskonna arengutrendide ja -vajadustega (nt aktuaalsete teemade uurimise või tellitud rakendusuuringute kaudu, TA-töötajate osalemise kaudu asutusevälistes olulistes arendus- ja otsustuskogudes, TA-tulemuste põhjal toimunud oluliste ühiskondlike arengute näol jms).</p> <p>Valdkonna TA-töötajad on proaktiivsed ühiskondlikult ja globaalselt oluliste teemade uurimisel, küsimuste püstitamisel ja diskussioonide algatamisel.</p> <p>Asutus väärtustab TA suunamisel selgelt selle rolli ja vastutust ühiskonnas ning tegeleb TA ühiskondlikku mõju hindamisega.</p>

<p>Hea</p>	<p>Suur osa TA tulemustest on heal rahvusvahelisel tasemel: tulemused äratavad valdkonnas rahvusvahelist huvi. Publikatsioonid on avaldatud tuntud rahvusvaheliste kirjastuste poolt ja/või tuntud rahvusvahelistes erialastes ajakirjades. Kõrgetasemeliste publikatsioonide arv TA-töötaja kohta näitab teatud ebaühtlust TA tasemes uurimissuuniti ja/või struktuuriüksuste vahel.</p> <p>Asutuse poolt esitatud täiendavad faktid kinnitavad TA teaduslikku mõjukust.</p>	<p>TA korraldus ja juhtimine on üldjoontes selge ja toimiv ning arvestab võimalusel valdkondlikku spetsiifikat. Valdonna rahastuse tagamise meetmed, rahastuse maht ning TA-töötajate koosseis annavad tunnistust TA jätkusuutlikkusest tulevikuperspektiivis, ent rahastuse struktuuris ja töötajaskonna eri gruppide hulgas võib olla vajalik rakendada tugevdavaid meetmeid.</p> <p>Asutusel on valdkonna arendamisel selge nägemus nii tugevustest kui arenguvajadustest ning soov tegeleda valdkonna potentsiaali tugevdamisega. Uurimissuundadel on teaduslikust, sotsiaal - majanduslikust ja/või keskkonna perspektiivist kohati selgesti avaldunud, kohati selgelt avaldumata potentsiaal, mis vabab suuremat tähelepanu.</p> <p>Taristu on heas seisukorras ja loob valdkondlikuks TA-ks ja doktoriõppe läbiviimiseks (ülikoolide puhul) head tingimused.</p> <p>(Ülikoolide puhul) Valdconnaga seotud doktoriõppekavade aluseks olev TA on valdavalt heal või väga heal rahvusvahelisel tasemel, kuid konkreetsete õppekavade</p>	<p>Valdkonna TA-s arvestatakse mitmetes uurimissuundades ühiskonna arengutrendide ja -vajadustega (nt aktuaalsete teemade uurimise või tellitud rakendusuuringute kaudu, TA-töötajate osalemise kaudu asutusevälistes olulistes arendus- ja otsustuskogudes, TA-tulemuste põhjal toimunud oluliste ühiskondlike arengute näol jms).</p> <p>Valdkonnas lähtutakse uurimisteemade valikul osaliselt ühiskondlikust ja globaalsest olulisusest ja algatatakse diskussioone aktuaalsetel teemadel.</p> <p>Asutus väärtustab TA ühiskondlikku rolli ja vastutust ning tegutseb selle nimel, et viia oma tegevused vastavusse ühiskonna vajadustega ning hinnata TA ühiskondlikku mõju.</p>
------------	---	--	---

		lõikes ebaühtlane (Sellisel juhul toob komisjon välja õppekavad, mille tase on rahuldav).	
Rahuldav	<p>TA tulemused on üldiselt rahuldaval rahvusvahelisel tasemel: tulemused pakuvad teatud suundades rahvusvaheliselt huvi. Publikatsioonid on avaldatud välismaal või tuntud siseriiklike kirjastuste poolt või tuntud siseriiklikes ajakirjades.</p> <p>TA-töötajad on TA tulemuste publitseerimisel aktiivsed, ent publitseerimise tase on töötajate ja/või alamvaldkondade lõikes väga ebaühtlane.</p>	<p>TA korraldus ja juhtimine on üldjoontes selge, ent neis on täheldatavad senisest fokuseeritumat läbimõtlemist vajavad kitsaskohad, sh valdkondliku spetsiifika arvestamise võimaluste osas. Valdkonna rahastuse tagamise meetmed, rahastuse maht ning TA-töötajate koosseis võimaldavad tegeleda TA-ga ja läbi viia doktoriõpet, ent vajavad olulisi asutusepoolseid pingutusi jätkusuutlikkuse tagamiseks ja potentsiaali tugevdamiseks pikemas perspektiivis.</p> <p>Asutusel on arenguruumi valdkonna tugevuste ja arenguvajaduste määratlemisel. Uurimissuundade potentsiaal teaduslikust, sotsiaal -majanduslikust ja/või keskkonna perspektiivist on kohati selgelt väljendamata ning vajab suuremat tähelepanu. Osades uurimissuundades on valdkonna potentsiaal ammendunud/ ammendumas; selle suurendamiseks ei ole tehtud märgatavaid pingutusi.</p> <p>Taristu on teadustöö ja doktoriõppe läbiviimiseks (ülikoolide puhul) läbiviimiseks</p>	<p>TA arendamisel on üksikutes suundades seosed ühiskonna arengutrendide- ja vajadustega (nt aktuaalsete teemade uurimise või tellitud rakendusuuringute kaudu, TA-töötajate osalemise kaudu asutusevälistes olulistes arendus- ja otsustuskogudes jms).</p> <p>Asutuse TA suunamisel on üksikutes aspektides käsitletud selle rolli ja vastutust ühiskonnas ning TA ühiskondliku mõju hindamist.</p>

		<p>rahuldavas seisukorras, ent vajab TA kvaliteedi tõstmiseks parendamist.</p> <p>(Ülikoolide puhul) Enamiku valdkonnaga seotud doktoriõppekavade aluseks olev TA on vähemalt rahuldaval rahvusvahelisel tasemel, kuid mõne õppekava puhul on tase mitterahuldav (Sellise olukorra tekkimisel toob komisjon välja õppekavad, mille tase on mitterahuldav) või on tasemete erinevus õppekavade lõikes nii suur, et ei ole võimalik hinnata tulemust heaks.</p>	
Mitte-rahuldav	<p>Rahuldaval rahvusvahelisel tasemel TA sisuliselt puudub või üksikud kõrgemal tasemel tööd ei anna tunnistust rahuldava taseme kohta valdkonnas tervikuna. Ei ole suudetud rakendada meetmeid valdkonna teadusliku taseme tõstmisele.</p>	<p>Valdkonna rahastus on väga ebaühtlane või ebapiisav, TA-töötajate koosseis ei anna tunnistust TA jätkusuutlikkusest tulevikuperspektiivis. TA arendamisel puudub potentsiaal teaduslikust ja/või sotsiaal- majanduslikust perspektiivist.</p> <p>Asutuses on selgelt määratlemata valdkonna tugevused ja arenguvajadused. Uurimissuundade potentsiaal teaduslikust, sotsiaal- majanduslikust ja/või keskkonna perspektiivist mitmetes uurimissuundades ammendunud/ ammendumas; potentsiaali loomiseks on vajalikud märkimisväärsed ümberkorraldused.</p> <p>Taristu on väga ebaühtlases või halvas seisukorras (ei vasta olulises osas</p>	<p>Asutusel puudub valdkonna arendamisel selge ja fokuseeritud lähenemine ühiskonna arengutrendidele ja -vajadustele ning arusaam nendega arvestamise olulisusest. TA ühiskondlikku mõju ei hinnata.</p>

		<p>kaasaegsetele valdkondlikele standarditele või tugineb olulises osas mõne teise asutuse taristule).</p> <p>(Ülikoolide puhul) Enamike valdkonnaga seotud doktoriõppekavade aluseks olev TA on nõrgal rahvusvahelisel tasemel.</p>	
Tunnustust vääriavad aspektid	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>
Märkimisväärsed parendusvajadused	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>	<i>Täpsustab hindamiskomisjon, juhul kui asjakohane</i>

9. Koondhinnang

9.1. Kriteeriumide lõikes antud hinnangute alusel kujundab komisjon koondhinnangu. Koondhinnang antakse evalveeritava valdkonna kohta vastavas asutuses mitmeeristaval hindamisskaalal.

9.2. Koondhinnangus märgitakse vajadusel ära evalveeritava valdkonna alamvaldkonnad⁶, hindamiskriteeriumid ja/või struktuuriüksused, milles komisjoni hinnangul ilmnes märkimisväärseid puudujääke.

9.3. Koondhinnangus võib ära märkida alamvaldkonnad, hindamiskriteeriumid ja/või struktuuriüksused, mis komisjoni hinnangul olid silmapaistvalt heal tasemel.

9.4. Kui vähemalt üks kriteeriumidest on hinnatud mitterahuldavaks, on evalveerimisetpanek negatiivne.

9.5. Koondhinnangus teeb komisjon haridus- ja teadusministrile järgmise ettepaneku:

- evalveerida asutuse teadus- ja arendustegevus vastavas valdkonnas positiivselt; või
- evalveerida asutuse teadus- ja arendustegevus vastavas valdkonnas negatiivselt.

Komisjon peab ettepanekut põhjendama.

10. Evalveerimisotsus

10.1. Haridus- ja teadusminister kinnitab komisjoni evalveerimisraportis põhjendatud ettepaneku alusel käskkirjaga korralise evalveerimise otsuse evalveerida asutuse TA vastavas valdkonnas positiivselt või negatiivselt.

10.2. Negatiivse evalveerimisotsuse saanud asutustel on kehtiva TAKS-i järgi võimalus puudused parandada ning taotleda tasulist kordusevalveerimist.

11. Jätkutegevused

ETAg küsib komisjonilt ja asutuselt **tagasisidet** evalveerimise protsessi kohta ning ettepanekuid (sh riigi tasandil) TA küsimustes (nt kas riigisiselt on otstarbekas mitmes kohas sama valdkonnaga tegeleda, kas teaduspoliitiline fookus võiks olla mingis aspektis selgem jms).

⁶ [Frascati klassifikaatori valdkondade ja alamvaldkondade loend](#)